

**DE LA VOCABULAR LA DISCURS PROFESIONAL:
FORMAREA LIMBAJULUI MEDICAL LA STUDENȚII
INTERNAȚIONALI**

**FROM VOCABULARY TO PROFESSIONAL DISCOURSE:
DEVELOPING MEDICAL TERMINOLOGY IN
INTERNATIONAL STUDENTS**

Argentina CHIRIAC

PhD, Associate Professor

"Nicolae Testemitanu" State University of Medicine and Pharmacy, Republic of Moldova

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3712-7414>

***Abstract:** The process by which international students acquire medical terminology is a complex educational endeavour that goes beyond the mere memorization of technical terms. In the context of teaching Romanian as a foreign language (RLS), this development involves a gradual and structured progression, aimed at building communicative competence that enables full integration into the Romanian academic and clinical environment.*

Training naturally begins with the stage of acquiring basic terminology. At this initial level, the focus is on anatomical and physiological vocabulary, as well as the names of the main pathologies. However, terminological knowledge alone is not sufficient for a future clinician. As students progress, the teaching process shifts toward integrating complex grammatical structures into specialized discourse. This transition is essential to ensure the precision and rigor required in professional interactions.

***Keywords:** medical language; medical terminology; communicative competence; professional discourse; Romanian as a foreign language; medical communication.*

Terminologia medicală este considerată una dintre cele mai vechi terminologii specializate din lume. Aceasta reprezintă o disciplină lingvistică ce studiază, analizează și descrie un domeniu specializat al lexicului. Terminologia medicală a fost abordată din multiple perspective, precum cea istorică – „nucleul greco-latin al terminologiei medicale este rezultatul dezvoltării istorice a medicinei ca știință” [1, p.348], iar majoritatea lingviștilor susțin ideea că știința modernă a împrumutat masiv din rădăcinile latine și grecești pentru a crea cuvinte compuse și derivate.

Terminologia medicală este o componentă fundamentală a competenței lingvistice a studenților internaționali din cadrul universității de medicină. Predarea terminologiei medicale presupune:

- învățarea noțiunilor din domeniul medical, cum ar fi: termeni anatomici și fiziologici;
- recunoașterea simptomelor și a diagnosticului, caracterizarea maladiilor;
- utilizarea corectă a verbelor tehnice (*a examina, a prescrie, a diagnostica etc.*);

- dezvoltarea competențelor comunicative în contexte simulate, jocul de rol medic-pacient (în situații dialogate cum ar fi anamneza, consultația). [2, p.92]

Învățarea limbajului de specialitate într-o limbă străină implică o dublă responsabilitate din partea profesorului, aceasta din cauza că studentul trebuie să învețe mai întâi limbajul social și noțiunile de bază ale gramaticii și abia după aceea să treacă la predare și, respectiv, învățarea limbajului terminologic. Pentru viitorul medic, studierea limbajului terminologic este extrem de importantă, nu doar pentru selectarea și înțelegerea informației științifice, dar și ca mijloc de comunicare cu pacienții, cu viitorii colegi, cu asistentele medicale, iar pentru aceasta, viitorul medic trebuie să posede un limbaj medical bine pus la punct și să utilizeze termenii în contexte adecvate. [4, p.92]

Pornind de la ideea că obiectivele principale ale predării limbilor străine, care sunt predate în cadrul unei universități non-lingvistice, constau în formarea și dezvoltarea competențelor comunicative ale studenților în alte limbi și în vederea soluționării problemelor de interacțiune interpersonală și interculturală.

Astfel, formarea competențelor lexicale reprezintă una dintre componentele fundamentale ale conținutului predării unei limbi străine într-o universitate de medicină, aceasta facilitând realizarea comunicării în limba română, mai cu seamă, comunicarea medic – pacient în cadrul stagiilor de practică.

Cunoașterea unei limbi străine este asociată cu cunoașterea vocabularului, în timp ce competența lingvistică este corelată cu dezvoltarea abilităților lexicale, care asigură funcționarea vocabularului în comunicare. Prin urmare, competențele lexicale trebuie considerate cea mai importantă și integrantă componentă a conținutului predării unei limbi străine, iar formarea acestora reprezintă scopul fundamental al predării materialului lexical.

Aspectul lexical al comunicării prezintă anumite particularități care, pe de o parte, facilitează învățarea, iar pe de altă parte, o îngreunează. Primul aspect se referă la legătura dintre vocabular și conținutul comunicării, asupra căruia este concentrată atenția participanților la actul comunicativ. Acest fapt contribuie la concentrarea atenției și, în final, la achiziția vocabularului.

Al doilea aspect este caracterizat prin dificultăți în însușirea vocabularului unei limbi străine, determinate de forma cuvântului (fonetică, grafică, gramaticală), de sensul acestuia, de modul de asociere cu alte cuvinte, de utilizarea sa contextuală, precum și de diferențele existente în raport cu lexicul limbii materne.

În acest articol ne propunem familiarizarea cu principalele etape ale formării competenței lexicale la studenții mediciști în procesul de instruire de specialitate; descrierea sarcinilor actuale de lucru asupra vocabularului în formarea viitorilor medici; precum și clarificarea rolului metodelor interactive de predare în procesul de dezvoltare a abilităților lexicale.

În acest context, rolul componentei lingvistice a conținutului achiziției vocabularului este reprezentat de minimul lexical, adică totalitatea cuvintelor, expresiilor și unităților frazeologice selectate în mod special pentru a fi însușite în procesul didactic. Selectarea acestui minim lexical se realizează în funcție de criteriul tematic, respectiv

vocabularul trebuie să reflecte conceptele esențiale aferente domeniului definit de programul de studiere a limbii române. Selecția unităților lexicale are la bază evitarea sinonimiei redundante și a termenilor internaționali complet suprapuși între limba țintă și limba maternă, în scopul optimizării procesului de învățare și al diminuării suprasolicitării cognitive. În funcție de tipul activității de comunicare, se disting două categorii de vocabular: minimul lexical activ (productiv), utilizat în exprimarea orală și scrisă, și minimul lexical pasiv (receptiv), necesar pentru înțelegerea mesajelor orale și scrise [5, p. 76].

Un absolvent înalt calificat al unei instituții de învățământ superior trebuie nu doar să cunoască temeinic toate aspectele specialității sale, ci și să fie capabil să-și exprime liber ideile și gândurile atât în limba maternă, cât și într-o limbă străină, în situația noastră în limba română. De asemenea, este importantă capacitatea de a purta un dialog și de a susține o conversație sau o discuție pe un anumit subiect, utilizând termenii medicali într-un context adecvat situației. În acest context, nivelul de cunoaștere a unei limbi străine depinde de stăpânirea unităților lexicale specifice domeniului de activitate.

Drept exemplu, poate fi invocat un scenariu didactic bazat pe simularea unei consultații medicale, în cadrul căruia studentul este solicitat să inițieze și să susțină un dialog profesional, valorificând adecvat unitățile lexicale specifice domeniului medical. În cadrul cursului de limba română pentru studenți internaționali, a fost implementată o activitate didactică bazată pe un scenariu clinic autentic, cu tema „Consultația la cardiolog”. Studenții au fost implicați într-un joc de rol structurat, în care au interpretat, pe rând, rolurile de medic și pacient, având la dispoziție un set de indicații (simptome, istoric medical, rezultate paraclinice). Activitatea a fost organizată în trei etape:

- **Pre-activitate** – introducerea și sistematizarea vocabularului specific (ex.: „dispnee”, „palpitații”, „tensiune arterială”, „electrocardiogramă”), prin exerciții de asociere și definire;
- **Activitate propriu-zisă** – realizarea dialogului medic – pacient, cu accent pe utilizarea corectă a terminologiei și a structurilor gramaticale adecvate;
- **Post-activitate** – reflecție și corectare, analizând erorile lingvistice și eficiența comunicării.

Rezultatele acestei activități evidențiază faptul că integrarea studiului de caz în procesul didactic contribuie semnificativ la dezvoltarea competenței comunicative și a vocabularului de specialitate. Studiul de caz creează un cadru autentic de comunicare, în care studenții sunt nevoiți să:

- formuleze întrebări relevante (anamneză);
- adapteze discursul la interlocutor (pacient);
- utilizeze strategii de clarificare și reformulare;
- respecte normele pragmatice și etice ale comunicării medicale.

Astfel, comunicarea devine funcțională și orientată spre scop, depășind nivelul reproducerii mecanice a structurilor lingvistice. Prin utilizarea contextualizată a termenilor medicali, studenții:

- fixează mai eficient vocabularul de specialitate;

- învață relațiile semantice dintre termeni (simptom–diagnostic–tratament);
- dezvoltă capacitatea de a selecta unitățile lexicale adecvate situației comunicative;
- evită utilizarea improprie sau traducerea literală din limba maternă.

În plus, repetarea activă a lexicului în contexte variate (dialog, explicație, recomandare) conduce la automatizarea utilizării acestuia. Aceste exerciții permit formularea concluziei privind actualitatea problemei și necesitatea unui proces îndelungat și laborios pentru însușirea vocabularului într-o limbă străină, proces care presupune acumularea și extinderea continuă a lexicului, precum și utilizarea acestuia în diverse tipuri de activitate verbală: audiere, vorbire, citire și scriere ceea ce impune o abordare aprofundată și sistematic organizată a predării vocabularului.

Există diverse modalități de realizare a orientării comunicative, precum: narațiuni bazate pe suport ilustrativ (imagini tematice sau de tip narativ, planșe, colaje, afișe didactice etc.), conversația, materialele video ș.a. Un rol semnificativ în formarea competențelor lexicale îl au tehnologiile multimedia, care permit elaborarea unor exerciții vizuale, dinamice și atractive, menite să faciliteze memorarea vocabularului nou, precum și consolidarea și exersarea unităților lexicale deja însușite. Utilizarea instrumentelor digitale, precum prezentările PowerPoint sau alte aplicații educaționale, oferă posibilitatea de a crea exerciții tematice și corelate lexical, adaptate specificului domeniului medical.

Astfel, întregul vocabular inclus în minimul lexical trebuie să fie însușit, în mare parte, pe parcursul învățării unei limbi străine, asigurând dezvoltarea activității de vorbire atât productive, cât și receptive; prin urmare, acesta aparține vocabularului activ. În același timp, este necesară desfășurarea unor activități care să dezvolte capacitatea de a recunoaște și de a înțelege unități lexicale întâlnite pentru prima dată, dar care conțin elemente familiare, pe baza cărora se poate deduce sensul acestora. Cuvintele care pot fi înțelese în text fără a fi studiate în mod special constituie vocabularul potențial.

Alegerea unei orientări comunicative, care să favorizeze utilizarea cuvintelor în discurs și să contribuie la formarea unei motivații pozitive pentru învățarea noilor unități lexicale, este esențială în etapa de familiarizare cu vocabularul nou. Această orientare comunicativă trebuie să se bazeze pe procese asociative care facilitează memorarea involuntară a cuvintelor, asociații generate atât de relațiile paradigmatică, cât și de cele sintagmatice ale cuvântului. În această perspectivă, vocabularul nu mai reprezintă doar un inventar de unități lingvistice, ci devine fundamentul construcției discursului medical, în special al discursului public, unde precizia terminologică și adecvarea contextuală sunt esențiale.

Astfel, stăpânirea vocabularului de specialitate permite trecerea de la utilizarea izolată a termenilor la elaborarea unor enunțuri coerente și argumentate, necesare comunicării eficiente în contexte medicale reale, precum informarea pacientului, prezentarea cazurilor clinice sau susținerea unor discursuri în spațiul public.

În cadrul acestor resurse, vocabularul poate fi prezentat nu doar în formă verbală, ci și prin suporturi vizuale – imagini, scheme, diagrame, care contribuie la dezvoltarea memoriei vizuale și la formarea unor reprezentări mentale clare ale termenilor de

specialitate. Astfel, asocierea cuvânt–imagine facilitează procesul de învățare și sprijină fixarea durabilă a vocabularului.

De asemenea, este posibilă elaborarea unui set coerent de exerciții bazate pe un text profesional, orientat spre domeniul medical, care să permită activarea eficientă a vocabularului în rândul studenților din universitățile non-lingvistice. În etapa prelecturală, pot fi introduse unități lexicale-cheie necesare înțelegerii textului, prin sarcini de tipul: „Înainte de a citi textul, acordați atenție...”, „Deduceți sensul următoarelor cuvinte...”. Aceste activități contribuie la pregătirea cognitivă a studenților și la facilitarea comprehensiunii ulterioare a mesajului.

De asemenea, terminologia medicală poate fi analizată din perspectivă etimologică, prin explicarea originii și evoluției termenilor (de exemplu, etymon = origine a cuvântului și logos = cuvânt), din perspectivă morfologică, unde sensurile diferite ale cuvintelor sunt obținute prin utilizarea prefixelor și sufixelor atașate rădăcinilor lexicale, precum și din perspectivă semantică, întrucât modificările de sens sunt la fel de frecvente ca și cele de formă. Aceste schimbări pot fi motivate intern sau extern. Astfel, se constată transformări la nivel semantic – extinderea și restrângerea sensului – precum și la nivel sintactic, caracterizat prin frecventa nominalizare.

În contextul dezvoltării competenței comunicative în domeniul medical, orientarea discursivă a vocabularului capătă o relevanță deosebită, în special în raport cu discursul public medical, care presupune nu doar transmiterea informației specializate, ci și adaptarea acesteia la un public larg.

Prin urmare, discursul specializat poate exprima atât cunoștințe generale, cât și aplicarea lor specifică în „cazuri” concrete, particulare (situații, evenimente, obiecte, persoane etc.). În acest din urmă caz, discursul ia adesea forma unor narațiuni (povești conversaționale de zi cu zi sau știri), în timp ce discursul specializat capătă forma unor studii de caz sau a unor „povești” specializate. Caracteristica acestor forme discursive nu este doar înlocuirea expresiilor generale (variabilelor) cu elemente specifice (constante, nume proprii), ci și configurarea unor combinații unice de cunoștințe generale, organizate și distribuite diferit. Astfel, într-un studiu de caz lingvistic, pot fi integrate și valorificate structuri fonologice, sintactice, semantice, pragmatice și retorice, precum și interacțiunea dintre acestea, relații care nu sunt întotdeauna evidente la un nivel general de analiză. [3, p.325]

În concluzie, dezvoltarea competenței lexicale nu poate fi concepută în mod izolat de dimensiunea pragmatică și discursivă a limbajului medical. Integrarea vocabularului în structuri discursive autentice contribuie la formarea unei competențe comunicative funcționale, care permite viitorilor medici să utilizeze terminologia de specialitate în mod adecvat, coerent și eficient. Astfel, procesul de învățare a vocabularului trebuie să depășească nivelul acumulării mecanice de termeni și să vizeze utilizarea acestora în contexte reale de comunicare profesională.

Un rol esențial în acest demers îl au studiile de caz, care facilitează contextualizarea vocabularului și transformarea acestuia în instrument activ de comunicare. Studiul de caz

reprezintă o metodă didactică eficientă, deoarece implică studentul în analiza unor situații concrete, solicitându-i să mobilizeze cunoștințe lexicale, gramaticale și pragmatice pentru a înțelege, interpreta și rezolva o problemă specifică. În cadrul acestor activități, vocabularul nu mai este perceput ca un scop în sine, ci ca un mijloc de exprimare și de construcție a sensului în interacțiunea profesională.

De exemplu, în analiza unui caz clinic, studentul este pus în situația de a descrie simptomele pacientului, de a formula ipoteze diagnostice și de a propune soluții terapeutice, utilizând terminologia medicală adecvată. Acest tip de activitate contribuie nu doar la consolidarea vocabularului, ci și la dezvoltarea competențelor de argumentare, de structurare a discursului și de adaptare a limbajului în funcție de interlocutor. În același timp, se dezvoltă capacitatea de a alterna între registre diferite ale discursului medical, de la cel strict specializat la cel accesibil publicului larg.

În mod particular, discursul public medical, care include comunicarea cu pacienții, campaniile de informare sau prezentările științifice accesibile publicului, solicită o dublă competență: pe de o parte, precizia terminologică, iar pe de altă parte, capacitatea de simplificare și reformulare a informației. În acest context, studiile de caz pot fi valorificate nu doar pentru formarea competenței profesionale, ci și pentru dezvoltarea abilităților de comunicare publică, prin transformarea informației medicale într-un mesaj clar, coerent și adaptat nivelului de înțelegere al receptorului.

De asemenea, utilizarea strategiilor interactive, precum simulările de dialog medic-pacient, jocurile de rol sau dezbaterile pe teme medicale, contribuie semnificativ la activarea vocabularului și la integrarea acestuia în discurs. Aceste metode permit exersarea limbajului în situații apropiate de realitate și dezvoltă flexibilitatea comunicativă a studenților. În plus, ele stimulează implicarea activă, motivația pentru învățare și capacitatea de a utiliza limba în mod spontan și creativ.

Prin urmare, formarea vocabularului în limba română ca limbă străină, în context medical, trebuie să fie concepută ca un proces integrat, care îmbină dimensiunea lexicală cu cea discursivă și pragmatică. Numai prin valorificarea acestor interdependențe se poate asigura dezvoltarea unei competențe comunicative autentice, capabile să răspundă cerințelor actuale ale practicii medicale și ale comunicării publice în domeniul sănătății.

Bibliografie

1. **DONCU R., ANDRONACHE L.** *Greek and Latin nomenclatures in medical language*. 348-352. (2014).
2. **CHIRIAC A., LOPATIUC A.** *Integrarea gamificării în predarea limbii române ca limbă străină*. In: Valorificarea experiențelor profesionale în predarea limbii materne ca limbă străină. Modele sinergetice în didactica limbilor: simpozion internațional, (2025). Chișinău: Editura USM, 2025, pp. 88-95. ISBN 978-9975-62-905-8. Disponibil:

3. **CHIRIAC A., LOPATIUC A., DRIGA I.** *Perspective empirice și comunicative în discursul public medical.* În: The contemporary issues of the socio-humanistic sciences Ediția 13. (2023). Chișinău. ISBN 978-9975-165-61-7
4. **CHIRIAC A., TREBEȘ T.** *Specificul predării limbajelor de specialitate (cu referire la limbajul medical).* În: Integrare prin cercetare și inovare. Științe socioumanistice Vol.1, R, SSU. (2016). Chisinau, Republica Moldova. ISBN 978-9975-71-812-7.
5. **Fedchyshyn, N., Vykhreshch, A., Bilavych, H., Horpinich, T., Yelahina, N., Klishch, H.** *Development of Medical Students' Foreign Language Lexical Competence in the Virtual Learning Environment.* In: Annales de l'universite de craïova – annals of the university of Craiova. Lingvistic, (2020). p.71-80